

Într-un liniștit amurg stăteam în grădină cu tranzistorul pe genunchi, dar, sincer vorbind, îmi era lene să caut muzică. Împrejur – atâta pace, atâta neclintire; numai umbrele se îngroșau, încetul cu încetul, lungindu-se pe nesimțite.

În asemenea momente e bine să nu fii singur, dar poate că mă înșel. E bine să taci, ascultând torsul discret al timpului, dar nu sunt sigur nici în această privință.

În orice caz, e o barbarie să tulburi această clipă solemnă a înserării... Eu am comis o astfel de barbarie. Am găsit o muzică de jazz și m-am instalat mai comod în fotoliul de trestie de sub nucul bătrân.

Aici, noaptea venise de-a binelea, izvorând parcă din pământ, din rădăcinile copacilor; umbrele înjghebase ră împrejurul meu o țesătură complicată, în care aș fi putut să văd tot ce doream: mari flori cu petale scăpărătoare, animale ciudate ce se târau până aproape de genunchii mei, ivindu-se și dispărând între două băți de pleoape, corăbii zvelte ce treceau fulgerător pe sub ciudate țărături.

Mă simțeam ușor obosit și mă lăsasem legănat într-o lume de miraj, când se petrecu următorul fapt cu toiu neașteptat: o săgeată zbârâi pe lângă mine, înfigându-se în scoarța nukului.

Eram aproape convins că adormisem, că visez. Altfel cum să crezi în realitatea unui astfel de fapt?

Și săgeata încă mai vibra, fiindcă lovise cu forță în trunchiul bătrânului copac, și eu începusem să cred că trăiesc o poveste din depărtate vremuri, cu arcași, cu lungi înclăștări între zori și amurg, când

mi-am dat seama că totuși am ochii deschiși, indiscutabil deschiși.

Visasem eu, nu o singură dată, tot felul de năzbâtii: că zbor, că înot la adâncime într-o mare neobișnuit de limpede și albastră, printre pești strălucitori (și aici amintesc numai visele plăcute!); niciodată însă, până acum, nu fusesem ținta unui arcaș. Faptul era inedit pentru mine și trebuia cercetat, așa mi-am spus.

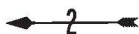
Renunțând la poziția mea comodă, am avut imediat certitudinea că nici vorbă nu putea fi de vis... Sărind în picioare, desulț cum eram, am nimerit exact într-un ghimpe, fericit prilej pentru a mormăi două-trei injurături demodate, clar cât se poate de reale.

Am smuls din trunchiul nucului săgeata; un fir subțire de trestie, prevăzut cu ac și o mică greutate de plumb în vârf. Un petic de hârtie bine înfășurat și legat strâns cu sârmă subțire.

Uimitor lucru, săgeata îmi adusese, deci, *un mesaj!*

Tot mai intrigat, am reușit să desfășor sârma și am întins în palmă fâșia îngustă de hârtie pe care distingeam câteva cuvinte. Aveam chibrituri, dar, emoționat fiind, le-am găsit abia în al zecelea buzunar. În sfârșit, aprinzând unul, am putut desluși o caligrafie înaltă, frumoasă. Conținutul mesajului îmi păru cel puțin șocant:

„Mai bine renunță. Ceea ce cauți nu există“.

Nici nu încerc să-mi descriu surpriza. Priveam împrejur, așteptând poate să se ivească necunoscutul meu sfătuitor, dar nimic nu se clinti în rețeaua de umbre

vineții... Căzu doar o frunză, prematur, învârtindu-se lent, o frunză mare de nuc, încet-încet, cu multă părere de rău. Încă mai țineam în mână săgeata și mesajul. Aveam desigur o mutră zăpăcită, caraghioasă.

Tranzistorul, uitat în iarbă, continua să urle, dar l-am făcut să tacă imediat, ca să pot gândi. O vagă amenințare se putea întrevede în prima propoziție: „Mai bine renunță“... Cât despre restul, nici nu știam ce să cred. La urma urmei, ce căutam eu? Căutam în mod special ceva? Parcă nu...

De doi ani, de când venisem în acest oraș, proaspăt absolvent al Institutului de teatru, căutasem, cel mult, niște roluri *serioase*. Zadarnic! Regizorii, apreciind „excepționalele mele calități de comic“, îmi încredințaseră numai personaje hazlii sau, în cel mai bun caz, ridicole. Nu neg că, spre satisfacția mea, în scurt timp, publicul, generos, m-a îndrăgit; era suficient să apar pe scenă, pentru ca sala să înflorească de zâmbete. Această situație, totuși, nu mă consola suficient. Când s-a jucat *Ion*, eram convins că pot emite cele mai justificative pretenții pentru rolul titular, dar primul regizor a încercat să mă mângâie, făgăduindu-mi un alt rol, unul grozav... Și s-a ținut de cuvânt; curând apăream în scenă travestit în cetățeanul turmentat. Când s-a jucat *Hamlet*, deși, după părerea mea, figura prințului danez aducea leit cu propria mea figură, mi s-a încredințat singurul rol comic din această piesă: Osric, cel despre care Hamlet, vă aduceți aminte, se exprimase cam în felul următor: „Ăsta făcea temenele și sfârcului înainte de a suge“ ...

Dar, pentru a reveni la clipa prezentă, cele câteva cuvinte pe care mi le adusese săgeata nu se refereau, evident, la chestiunea rolurilor!

Mergeam gânditor printre straturile de flori; se părea că ultimele străluciri ale amurgului începuseră să dănțuiască în jurul petalelor multicolore.

În cameră era cald și două muște se fugăreau bâzâind pe sub tavan. Am deschis larg fereastra, murmurul orașului urca stăruitor, crescând și descrescând. „Totuși, mi-am zis, din ce direcție o fi venit săgeata? Ar fi trebuit să notez locul de pe trunchi unde se înfipsese, să-l înconjur cu cretă albă. Ei, dar de unde cretă? Ar trebui să stabilesc direcția și imediat să mă avânt în urmărirea glumețului care atentase la liniștea mea...”

Un glumeț... Firește că era vorba de un glumeț. Poate neastâmpăratul acela de Aurelian. Sau poate...

Puțin mai târziu apăru și Emil Angheliu; cu el împărțeam apartamentul. L-am auzit intrând în baie, și toată țevăria începu să urle ca o haită de șacali, semn că Emil dăduse drumul apei să curgă. Ceva mai târziu bătu la ușa mea.

— Ești singur?

— Poftește!

Ca de obicei, în ultimele săptămâni arăta al naibii de neîngrijit. Părea alcătuit din linii strâmbe, unghiuri și barbă. Barbă multă și deasă ca peria.

— Mor de oboseală, zise.

Trupul i se frânse pe scaun. Părea că privește în direcția mea, dar pot să jur că nu mă vedea. Cine știe ce vedea. Fața i se lungise, iar barba, pe obrajii supti, îl îmbătrânea cu cel puțin zece ani. Niciodată n-am văzut alt om pe care o barbă de două-trei zile să-l transforme atât de hotărâtor. Proaspăt ras, Emil expunea Universului un obraz neted, cu trăsături

fine, de logodnic fericit. Acum arăta a om care părăsise acceleratul anilor tineri, trecând în personalul vârstei mijlocii... Nu știu ce se întâmpla cu el în ultima vreme, nu l-am întrebat niciodată, fiindcă nu-mi place să mă vâr în sufletul omului. Prietenia noastră avea ceva delicat și fragil, cu Emil trebuia să-ți alegi bine cuvintele, atât era de sensibil, iar felul său de a fi, extrem de prevenitor, modul în care mai mult sugera decât spunea lucrurilor pe nume, mai ales când avea o părere diferită de a ta, mă încânta. I-am auzit pe alții exprimându-și rezerva față de acest soi de oameni, mie însă Emil îmi plăcea foarte mult și totdeauna mi-a fost teamă să nu-l supăr cu vreo grosolanie sau vreo indiscreție involuntară.

— Ai mult de lucru la muzeu, i-am zis.

Aceasta era, de fapt, o întrebare, ați observat, nu-i așa, că-i ofeream indirect ocazia de a-și explica surmenajul din ultimul timp. Emil dădu din cap; părea gata să-mi spună ceva; o simplă impresie. Poate mă înșelam. Să-i servesc, oare, nesăbuita poveste cu săgeata, cu mesajul? Nu era prea minor faptul pentru un om obosit și preocupat?

La început abia mă ascultă. Îmi închipui că și eu povesteam cam anost, cam nesigur. Nici acum nu-mi venea să cred că primisem un bilețel prin intermediul romantic al săgeții. Cred că descoperisem pe fața lui un mic zâmbet ironic, fin schițat, imperceptibil.

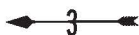
— Bine, bine, zise încet, evident neîncredător, și poate plictisit, deși se silea să n-o arate. Spune odată ce cuprindea mesajul?

— Poftim! Uite săgeata și uite mesajul, judecă și tu, i-am zis.

— N-aș vrea să fiu indiscret, făcu Emil luând obiectul, dar refuzând fâșia de hârtie. Dacă aceste răvașe sunt din partea unei femei...

— O, fii liniștit, nu e o declarație de dragoste. Citește!

Emil luă hârtia și continuă să mă privească o secundă, două. Mi-am dat seama – vai! – că nu dau două parale pe toată povestea mea și că n-are niciun chef să citească cele ce erau scrise acolo. Totuși citi...

Reacția prietenului meu la lectura celor două scurte propozițiuni a fost chiar mai surprinzătoare decât însăși sosirea mesajului. De unde mă așteptam să-l văd înapoiindu-mi bilețelul, cu o vagă ridicare a umerilor, el se comportă în așa fel ca și cum conținutul bilețelului l-ar fi vizat direct și încă într-un mod grav. Lucrurile luară o întorsătură despre care nu mai știam ce să cred.

La început l-am văzut tresărind cu tot corpul, parcă ar fi primit o izbitură puternică. Degetele lui fine care țineau ușor peticul de hârtie de colț se crispară. Emil căzu pe scaun, palid. M-am repezit, întrebându-l dacă are de gând să leșine sau să moară. Mă respinse, ușor. Când deschise ochii am observat, tot mai uimit, că-mi examinează îmbrăcămintea. Consider că aș fi un lăudăros dacă aș afirma că posed un spirit de observație ieșit din comun, totuși nu-mi scăpă amănuntul că în seara aceea purtam amândoi cămăși identice, de un albastru-deschis, cu mâneci scurte, lejere, cămăși de vară pe care le cumpăraserăm cu puțin timp în urmă, de la același magazin.

Timp de două minute, Emil își roase cu mult sârg o unghie... Apoi mă întrebă:

— Cum erai îmbrăcat în momentul când a picat săgeata?

— Exact ca acum. Dar ce importanță...?

— Te-ai plimbat prin grădină, având pe tine această cămașă?

Emil pronunțase cuvintele aproape furios. Așa mi se păru cel puțin. Deci am ripostat:

— Dar ce, e interzis?

Altă dată, tonul meu puțin cam agresiv (fiindcă toate acestea începeau să mă irite nițel) n-ar fi trecut neobservat de către Emil. Acum însă, mâna lui pluti prin aer schițând nu știu ce, își aprinse iute o țigară, pe care o strivi imediat în scrumieră, după ce trăsese numai două fumuri. De câteva ori se repezi la fereastră, parcă s-ar fi așteptat să vadă pe cineva, apoi, aproape violent, insistă să-l duc în grădină și să-i arăt totul: punctul unde se înfipsese săgeata, locul unde îmi așezasem fotoliul de trestie...

Începusem să regret că-i povestisem întâmplarea, firile nervoase explodează la cea mai ușoară atingere! Totuși, nu înțelegeam deloc din ce cauză se agita atâta din pricina unui mesaj care mă privea numai *pe mine!* Dar m-am supus, nu voiam să-l supăr: am făcut împreună deplasarea până sub nuc, Emil adusese o lanternă și cu ajutorul ei cercetam scoarța copacului. Scena era ridicolă, firește că n-am reușit să descoperim minuscula înțepătură a săgeții, și apoi, ce importanță ar fi avut, chiar dacă o găseam!? Când ne-am înapoiat în casă, Emil a insistat, fără a-mi oferi niciun fel de explicație, să-i dau lui mesajul

în păstrare, ceea ce am acceptat bucuros, numai să scap odată de povestea aceasta. Nu înțelegeam cum o glumă reușise să-l răscolească în așa hal!

Câteva zile nici nu l-am mai văzut, el dispărea în zori și se întorcea târziu; în ce mă privește, am plecat într-un mic turneu prin regiune, cu o formație de estradă, în cadrul căreia susțineam, evident, partea umoristică, împreună cu încă un coleg de la teatru. Acesta era specialist în a imita diferite voci și sunete, iar eu îl imitam pe el cum imită; povestea aceasta ieșea cât se poate de veselă, vă rog să mă credeți.

Când am revenit în oraș, vara se instaurase de-a binelea și mă gândeam bucuros la zilele de ștrand, apoi la o lungă plimbare pe meleaguri cât mai îndepărtate și la un tradițional meci de fotbal care trebuia să se dispute curând între interpreții de comedie și maeștrii dramei. Firește, eu jucam în prima echipă, și încă într-un post important: portar. Și așa uitasem și de săgeată, și de mesaj, și de neliniștea lui Emil.

M-am întors în oraș într-o seară, destul de târziu, pe la unsprezece. Ajungând în dreptul casei, am văzut sus, la etajul al doilea, un geam luminat – al lui Emil – și silueta lui subțire mișcându-se încolo și încioace prin cameră.

Eram atât de binedispus în ceasul acela, atât de lipsit de griji, atât de senin – o dispoziție ușoară ca un zbor egal și planat – și atâta zbulucium se putea bănuși la omul care se zbătea între cei patru pereți ai camerei

fără să-și găsească locul, că m-am oprit dintr-odată, ca în fața unei revelații.

Stăteam pe trotuar, rezemat de grilajul de sârmă al gardului și câtva timp nici nu m-am gândit să mă urnesc de acolo, și, minute în șir, ca vrăjite, privirile mele au urmărit umbra lui Emil. Repede, repede, am recapitulat în minte toate fazele cunoștinței noastre, am rețrăit clipa când am fost anunțat că locuința pe care o primeam urma s-o împart cu un alt burlac, un arheolog, apoi, când am ajuns acolo, am urcat scările și l-am găsit într-una din odăi potrivit pe perete o fotografie înrămată; mi-a zâmbit și mi-a zis că, deocamdată, aceea e singura mobilă pe care o posedă; pe urmă am coborât împreună și, de bucurie că aveam casă, am tras un chef la restaurantul Continental. În seara aceea, Emil era proaspăt bărbierit și arăta ca un băiețandru de nouăsprezece ani și s-a pilit foarte repede, din câteva pahare, iar apoi m-am pilit și eu și am ieșit în stradă, și așa, mergeam cântând pe bulevarde, până când un milițian s-a luat de noi și ne-a pus în vedere că, dacă mai tulburăm liniștea orașului, o să vedem pe dracu', dar, când i-am spus că am primit locuință, ne-a lăsat în pace, și apoi am ajuns la gară și acolo ne-am turtit definitiv, și tot n-am scăpat fără amendă pentru huliganism, pentru că ne-am agățat de un ceferist, căruia i-am pretins să ne plimbe puțin cu locomotiva prin parc, și nu știu de ce omul ne-a refuzat...

Și apoi, peste câteva luni eu eram cât pe aci să mă-nsor, dar, până la urmă, fata mi-a suflat-o un coleg care juca numai roluri serioase, dar asta nu mai are nicio importanță, important e că Emil îmi promisese

că, dacă fac pasul hotărâtor, el îmi va ceda camera, iar eu, înduioșat, i-am făcut aceeași promisiune. Și apoi, în iarnă, Emil și-a rupt piciorul, iar eu l-am dădăcit, și când s-a făcut bine, încă șchiopătând, m-am dus la el la muzeu și mi-a arătat pletele întunecate ale unei fecioare ce trăise cu două mii de ani și ceva în urmă – descoperirea sa. Pe urmă parcă ne-am certat puțin și n-am mai vorbit opt zile... În primăvară, Emil plecase la Sarmisegetuza și, când s-a întors, era într-al nouălea cer, și tot timpul mi-a vorbit despre daci, și prietenia noastră se cimentase definitiv, când... când a intervenit nu știu ce în existența lui.

Zăpăcit, puțin nervos fusese totdeauna, nervii însă și-i masca bine sub o purtare de o delicatețe fără seamăn. Deodată însă se posomorî și, nu știu cum, ne depărtarăm. Lungile șuete și plimbările se răriră și încetul cu încetul parcă ne-am înstrăinat. Aparent însă. Acum îmi dădeam seama că noua preocupare a lui Emil (dar care o fi aceea?) îl absorbise în așa măsură, că nu mai vedea nimic împrejur. Se pare că nici nu mai dormea. Desigur, nici nu mai mânca.

Și am rămas multă vreme acolo, pe trotuar, încercând să-l sugestionez să vină la geam, să mă vadă. N-am reușit. La un moment dat, lumina se stinse, apoi am auzit radioul, dar, în clipa următoare, aparatul tăcu și becul scăpără iar, și plimbarea halucinantă în dreapta și-n stânga reîncepu. Am oftat și m-am dus să mă culc, într-adins am trântit mai tare ușa antreului, să mă audă că venisem. Îi ofeream – câtă generozitate din partea mea! – posibilitatea unei descărcări, ba nu, eu însumi aș fi vrut să vină la mine și să-mi spună ce are. Am așteptat zadarnic, și-n cele din urmă m-am